

31
 VERSLAG OVER CAMPAGNEBEZOEK VAN 20/6 T/M 29/6-1963
 AAN ALLE SUIKERFABRIEKEN VAN DJAWA-BARAT EN AAN DE
 SUIKERFABRIEKEN TJEPIRING EN KALIBAGOR VAN DJAWA-
 TENGAH

door:
 Ir. W.J.A. Meurs.

-----oooOooo-----

Ondergetekende werd tijdens b.g. tourné vergezeld door Kepala Research van Kesatuan V Djatim, Sdr. Asminar en voor de fabrieken van Djawa-Barat door

- | | | |
|----------------------------|----|-----------------|
| 1. Kepala Bagian Teknik | -- | Ing. Adalet |
| 2. Wnd. Kep.Bag. Teknik | -- | Ir. Totong |
| 3. Kepala Bag. Productie | -- | Sdr. Pamekas |
| 4. Kepala Bag. Technologie | -- | Sdr. Sardjiman. |

Aan de inspectie der fabrieken en de daarop volgende besprekingen werd deelgenomen door de betr. Wnd. Directeuren en de fabrieksdienstchefs

Overzicht van de belangrijkste bedrijfscijfers der
 bezochte suikerfabrieken.

FABRIEK	Win- ter rende ment	Onbe- kend ver- lies	R.Q. melas- se	S.W.Q.	R.W.Q. I	Vezel % riet	Cal. p.Kg. br.rsp.	Maalcap. incl.st.uren 15/6- 1963	1962	Kristal/Ha t/m 20/6- 1963	1962
Tjepiring	100.5	0.5	30.4	92.8	60.1	13.7	3676	16402	13805	88	79
Sindanglaut	95.3	3.5	32.0	92.6	66.6	13.8	4367	14967	10991	105	51
K. Suwung	91.6	2.7	35.4	91.0	59.1	13.8	3704	10040	7614	87	43
Tersana Baru	96.9	3.2	34.5	89.6	60.7	16.0	4921	25321	16249	88	54
										74	x 56 x
Kadipaten	98.5	2.0	29.8	93.5	62.1	14.8	4008	12307	9900	108	63
Djatiwangi	98.1	0.9	32.9	94.0	66.4	12.8	3489	10801	10018	95	49
Gempol	95.9	2.6	34.7	92.6	65.1	15.9	4208	12736	10789	73	41
Kalibagor	94.7	2.3	34.9	87.9	42.6	14.0	7490	8344	8071	50	33

x Ketanggungan-West.

In grote tegenstelling met verleden jaar ondervindt tot nog toe geen der bezochte fabrieken moeilijkheden met de aanvoer van voldoende en redelijk schoon riet. Hierdoor zijn in het algemeen de bedrijfsresultaten aanzienlijk gunstiger dan verleden jaar, speciaal t.a.v. de maalcapaciteiten en van de brandstofpositie.

De kristalopbrengst per Ha is t/m 20/6-1963 voor de Djawa-Barat fabrieken ca 70% hoger dan in campagne 1962.

Hoogst ernstige zorgen en moeilijkheden ondervinden alle bezochte fabrieken door de volgende 3 factoren:

1. Nijpend gebrek aan geld voor fabriek en aanplant.
2. Zeer krap gemeten voorraad en te trage aanvoer van gunizakken. (Met uitzondering van Kalibagor en Karangsuwung.)
3. Nijpend gebrek aan banden voor trucks en jeeps (Met uitzondering van Kalibagor en Karangsuwung.)

T J E P I R I N G.

Hoofddoel van het bezoek aan deze fabriek was orientatie over de resultaten van het gebruik van in eigen beheer gemaakte cokesbriketten (8 dln. melasse + 36 dln. cokesgruis) als brandstof voor de kalkoven. De luchtdroog gemaakte briketten worden in een met ampas gestookte oven gedurende ca 4 uren op 350°C verhit.

De kalkoven brandt thans met 100% cokesbriketten en werkt goed. Het enige bezwaar is, dat de vervuiling van de koolzuurpomp en kleppen groter is als bij gebruik van cokes en men thans om de 4 á 5 dagen met deze pomp moet stoppen voor schoonmaak. Een monster van het vuil zal voor onderzoek naar het Proefstation worden gezonden.

De verhouding cokesbriketten : kalksteen is 1 : 11.5 (bij cokes/steen 1 : 13).

Het CO₂ - gehalte van het saturatiegas is goed en bedraagt ca. 35%.

Bij inspectie van het kalkoven bedrijf bleek, dat de vuurgloed en vuurzone normaal en de kalk behoorlijk gaar en blank is. (slechts sporadisch wordt vlakvorming geconstateerd), of chemische aantasting der vuurvas- te bekleding plaats heeft, moet naa beëindiging der campagne nauwkeurig worden onderzocht.

Het voorwarmer station van Tjepiring is van voldoende capaciteit (ca. 37 m² per 1000 q. riet) voor een maalcapaciteit van ca. 17.000 q. riet/etmaal bij defecatie-werkwijze.

De algemene gang van zaken op technisch en fabriekaatsgebied is goed. De brandstofpositie is zeer gunstig met ca. 35.000 q. gehaalde ampas per ulto Juni j.l.

K A R A N G S U W U N G.

Rietaanvoer:

Tot nog toe wordt voldoende, redelijk schoon riet binnengebracht.

Maalcapaciteit:

T/m 15 Juni bedroeg deze incl. stopuren 10.040 q. riet/etmaal t.o.v. 7614 in camp. 1962.

M o l e n s.

De nog te wensen overlatende efficiency der molenbatterij ware te verbeteren door:

- 1) het aanbrengen van een voedingrol voor de vaak slippen-
de 1e. molen.
- 2) Behalve de 1e. molen ook alle volgmolens te voorzien
van hydraulieken.

Ketelbatterij.

Met de stoomproductie worden generlei moeilijkheden ondervonden. De brandstofsituatie is dit jaar zeer gunstig dank zij de fabricatie van H.S. met slechts 1 x centrifugeren van suiker. Er behoeft geen brandhout te worden gesuppleerd en voor het eerst sinds vele jaren kon am-
pas worden overgehouden en gehaald (t/m 23 Juni j.l. ca. 1000 q),

Sapzuivering:

De geleverde fabricatiekalk blijkt van inferieure kwaliteit te zijn. Vermoedelijk is dit de hoofdoorzaak van het minder goed bezinkbaar-
troebel schoonsap en het vrij hoge kalkgehalte van het dunsap (641 mgr
CaO/L. Op advies van ondergetekende werd overgegaan tot gebruik van
surpluskalk uit de kalkoven van Sindanglaut. De eerste ervaringen hier-
mede waren volgens mededeling van de Wnd. Directeur van Karangsuwung
gunstig.

Kookstation en achterfabriek.

De terwille van een beter uitputting der melasse verlagings der R.Q.
van de D-kooksels tot Ca. 58/59 stuit op moeilijkheden met de melasse
voordraaiers, waarvan het toerental slechts ca 800/min i.p.v. van de
vereiste 1200/min bedraagt. Dit is het gevolg van de te lage druk
(ca. 9 atm.) van de gebrekkige hoge druk - waterpomp.

Spoedige aanschaf van de in het 5-jarenplan opgenomen 3 á 4 Highspeed-
centrifuges is zeer gewenst.

De destijds voor Karangsuwung geadviseerde werkwijze in de achterfa-
briek bij fabricatie van H.S., n.l. de H.S. zonder srammen en zonder
gebruik van een suikerdroger slechts 1 x te centrifugeren met behulp
van dekken met gereduceerde (droge) verse stoom wordt met succes toe-
gepast en een behoorlijk droog product verkregen van kleur 21/22 Holl.
St.

De voordelen van deze zeer eenvoudige methode i.v.m. de op Java ge-
bruikelijke werkwijze van 2 x centrifugeren zijn:

1. minder centrifuges in bedrijf.
2. minder kristaloplossing.
3. verhoging capaciteit kookstation.
4. minder stoom en brandstof verbruik.

De dekstoomdosering dient dusdanig geregeld te worden, dat de suiker
bij vallen uit centrifuges op schudgoot een temp. heeft van 80°C.

Stoomdruk ca. 2.5 atm., \emptyset stoomdüsen 1/2 - 3/4", duur van stoomdekken ca 10 - 12 min.

Een vereiste is verder, dat de lengte der schudgoot van centrifuges tot Jacobs ladder minstens 40 m. bedraagt.

Brandstofpositie.

Deze is mede door de fabricatie van H.S. i.p.v. S.H.S. thans zeer gunstig. Voor het eerst sinds vele jaren behoeft geen brandhout te worden gesuppleerd en wordt zelfs ampas overgehouden; t/m ult. Juni j.l. werden ca. 1200 Q. ampas gehaald.

Winterrendement:

Het t/m 15 Juni j.l. berekende Winterrendement van slechts 91.6 is zeer teleurstellend en strookt niet met de hiermede in nauw verband staande opgegeven cijfers van onbekend verlies en de verliezen in melasse en filtervuil.

Door de chemische staf dient naar de oorzaak hiervan een systematisch en grondig onderzoek te worden ingesteld.

S I N D A N G L A U T.

In het algemeen zijn de bedrijfs-resultaten tot nog toe bevredigend met uitzondering van een te hoog onbekend verlies (3.5%), waardoor een voor een carbonatatiefabriek te laag winterrendement van slechts 95.6 werd verkregen.

De brandstofpositie is doordat de fabriek behoorlijk op capaciteit kan malen i.v.m. vorige jaren thans zeer gunstig.

Bij verder normaal verloop der campagne bestaat geen vrees voor tekort aan cokes. Mocht door bijzondere gebeurtenissen een tekort aan cokes zich voordoen, dan kan hierin worden voorzien door suppletie met in eigen beheer gefabriceerde cokesbriketten.

De cokesbriketten - installatie werd ddo. 26/6 j.l. in bedrijf gesteld en werkt goed.

Aangezien Sindanglaut slechts een geringe hoeveelheid cokesgruis heeft, werd afgesproken, dat cokesgruis ex Tersana zal worden geleverd ten einde de briketten-fabricatie op gang te houden tot de ex Djawa Timur verzonden 100 ton cokesgruis ter plaatse arriveren. Capaciteit van de voorwarmers is met 490 m² V.O. voldoende voor Defecatie-werkwijze.

T E R S A N A B A R U.

Ook deze fabriek maalt deze campagne bij voldoende rietaanvoer op redelijke capaciteit met in het algemeen bevredigende bedrijfsresultaten.

Slechts de molenwerking (SWQ 89.6) en de melasse-uitputting (RQ melasse 34.5) laten nog te wensen over.

In het fabricaat wordt last ondervonden van de inferieure kwaliteit van de geleverde fabricatie-kalk. Voorgesteld werd om evenals Karangsuwung over te gaan tot verse surplus-kalk ex Sindanglaut.

Alhoewel de brandstofsituatie gunstig is en behoorlijk ampas wordt overgehouden, wordt het gehele bedrijf gehandicapt door chronisch stoomgebrek.

De snelle en intensieve vervuiling der ketelvuren—een nadeel van het v.o.a. procedé — is op Tersana bijzonder geprononceerd en veroorzaakt de technische staf veel hoofdbrekens. Een extra-ploeg is voortdurend doende met de schoonmaak van meerdere ketels tegelijk; hierdoor wordt de gelijkmatige en normale trek verstoord, hetgeen uiteraard voor het rendement der gehele ketelbatterij zeer nadelig is.

De ampas was van zeer ongelijke kleur, vermoedelijk tengevolge van onvoldoende en onhomogene menging van vuilsap en ampas. Wellicht verslechtert hierdoor de brandbaarheid van de ampas.

Het meest heeft de achterfabriek te lijden van stoomgebrek met voortdurende zeer hinderlijke stagnaties, waardoor het fabricaat in het gedrang komt en dit gedeelte van de fabriek een zeer onoogelijk aanzien vertoont.

Teneinde verbetering in de situatie trachten te brengen, werden de volgende maatregelen geadviseerd en uitgevoerd:

- 1). Verschuiving van toedienen van het vuilsap van vóór de 3de molen naar vóór de 2de molen.
- 2). H.S. bereiding volgens de op Karangsuwung toegepaste werkwijze (1x centrifugeren).

Ca. 1/2 etmaal nadat b.g. veranderingen in het bedrijf waren getroffen werd nogmaals een kort oriëntatiebezoek aan de fabriek gebracht ten einde een indruk van de voorlopige resultaten te krijgen. Hierbij werd het volgende geconstateerd: de beide molenbatterijen ondervinden geen moeilijkheden (slippen) door de veranderde vuilsaptoediening. De pol-ampas cijfers vertonen een dalende tendenz. De thans zeer gelijkmatige kleur van de ampas wijst op een goede homogene menging met het vuilsap. De gewijzigde werkwijze bij de centrifuges voldeed volgens de Fabricatie-chef goed en wordt een behoorlijk droge H.S. van redelijke kleur geproduceerd.

Volgens mededeling van de 1e. Machinist werd voor het eerst sinds begin der campagne tijdens de laatste wacht geen last van stoomgebrek ondervonden.

G E M P O L.

Gempol maalt met voldoende rietaanvoer op redelijke capaciteit met een bevredigende molenwerking. De brandstofsituatie is gunstig en de stoomproductie voldoende. T/m 15 Juni j.l. konden 10.658 Q. ampas worden gehaald.

T.a.v. het fabricaat is het volgende te vermelden:

Alhoewel de kalksteen van minder goede kwaliteit is (door Proefstation afgekeurd), werden met het kalkovenbedrijf tot nog toe geen bijzondere moeilijkheden ondervonden.

Opvallend is het hoge kalkgehalte van het dunsap met 395 mgr CaO/L (vorig jaar 329).

Bij de 2de Carb. kist doen zich voortdurend vrij grote schommelingen in de PH - waarden van het sap voor. De CO₂ - toevoerleiding naar de 2de Carb.kist takt af van de CO₂ - leiding voor de 1e. Carb. kisten. Door de manipulaties met de CO₂ - afsluiters bij de 1e. Carb. zal een gelijkmatige CO₂ - toevoer naar de 2de Carb. kist worden gestoord met als gevolg b.g. PH - schommelingen.

Met de Fabricatie-chef werd afgesproken om zo spoedig mogelijk een directe leiding aan te brengen van de CO₂ - recipient achter de CO₂ - pomp naar de 2de Carb. kist. Als het lukt om hierdoor de pH van het 2de Carb. constant op het gewenste optimale peil te houden, zal men er wellicht in slagen een verlaging van het kalkgehalte dunsap te bereiken.

Het berekende winterrendement van 95.9 is te laag en in hoofdzaak wel veroorzaakt door te hoge pol verliezen in de melasse. ~~Reel~~ melasse 34.7 t.o.v. 32.4 vorig jaar.

Waarschijnlijk is de hoofdrede voor de te hoge melassecijfers de minder juiste behandeling der melasse kooksels in de koeltroggen. Hierin werd in overleg met de F.C. verandering gebracht met de verwachting, dat voortaan melasse met minstens dezelfde uitputting als verleden campagne zal worden geproduceerd en dienovereenkomstig een beter winterrendement zal worden bereikt. De kalksteen en cokes voorziening is voor deze campagne verzekerd.

Bij verder normaal verloop der campagne is na beëindiging der campagne nog een surplus aan cokes te verwachten van ca. 120 ton.

Mocht deze fabriek in de toekomst tot de defecatie-werkwijze moeten overgaan, dan is bijplaatsen van 1 voorwarmer van ca. 120 m² V.O. noodzakelijk.

D J A T I W A N G I.

Djatiwangi bereikte tot dusver de beste molenwerking van alle Djawa-Barat fabrieken BWQ I van 66.4 en een SWQ van 94 bij een redelijke maalsnelheid en gunstige brandstofpositie. Ook de fabricaatcijfers zijn in het algemeen bevredigend. In de in het begin der campagne zorgwekkende kalksteenvoorziening is inmiddels verbetering gebracht door regelmatige voldoende toevoer. De cokes-voorraad is voldoende met een te verwachten surplus bij camp. einde van ca. 50 ton. Het kalkovenbedrijf loopt niet zoals het behoort. Er wordt veel ongere kalk en gries getrokken en de oven brandt te vlug naar boven door. Hierin is echter terstond verbetering te brengen als meer aandacht wordt besteed aan de stukgrootte van steen en cokes. Een groot gedeelte van de overvulling bestaat uit veel te grove steen en cokes. Deze dienen van te voren zo regelmatig mogelijk tot vuistgrootte te worden geklopt. Teneinde het % age van ongere kalk en gries te verminderen en de vuurzone op de juiste plaats te houden dient de cokesgift van thans 1 : 14 te worden verhoogd tot 1 : 13, zo nodig tot 1 : 12,5.

K A D I P A T E N.

De tot nog toe behaalde bedrijfsresultaten zijn op technisch en fabricaatgebied over de gehele linie zeer bevredigend.

Bij aankomst op de fabriek werd ons medegedeeld, dat vanaf medio Juni j.l. voortdurend zuur ketelwater werd geconstateerd (pH gem. 5.8) ondanks aan het ketelvoedingwater dagelijks ca 15 Kg. soda werd toegevoegd en dit water een pH vertoende van 9 á 10. Men was er nog niet in geslaagd de oorzaak van dit ernstige euvel op te sporen.

In samenwerking met de technische en chemische staf werd onmiddellijk terzake een grondig onderzoek ingesteld, waarbij niet slechts pH - bepalingen werden verricht, maar o.a. ook het gehalte aan organische stoffen van het kaliwater en van de diverse condenswaters werd onderzocht door bepaling van het $KMnO_4$ getal. Terwijl het overigens zeerheldere en alcalische kaliwater (pH 7.5) een zeer gunstig $KMnO_4$ -getal van slechts 23 aantoonde, bedroeg dit getal b.v. voor de condenswaters van het 3de en 4de verdamplichaam ca 180 en resp. ca. 780.

Het spreekt vanzelf dat condenswaters met een dergelijk hoog org. stofgehalte voor ketelvoeding ongeschikt en zelfs zeer gevaarlijk zijn. Deze condenswaters worden naar een drukkak gepompt en gebruikt voor fabricaatwater (centrifuges, kalkmelk en afzotten). Nu heeft deze drukkak een overloop, welke uitkomt in de ketelvoedingwatertanks.

Telkens als in het fabricaat slechts weinig water wordt verbruikt zal via deze overloop condenswater van 3de en 4de verdamplichaam in het voedingwater en vervolgens in de ketels terecht komen en aldaar door ontleding der organ. stoffen tengevolge van de hoge temperatuur een snelle en drastische achteruitgang van de pH van het ketelwater veroorzaken.

Het lijdt vrijwel geen twijfel dat dit de hoofdoorzaak voor het zure ketelwater is aan te merken. Tegen de avond van 25 Juni j.l. werd een begin gemaakt met de volgende overeengekomen maatregelen:

1. De mogelijkheid dat voortaan nog condenswaters van 3de en 4de verdamplichaam in de ketelvoedingwatertanks terecht komt wordt onmiddellijk geliquideerd.
2. Het ketelvoedingwater in de 3 tanks wordt op pH/gebracht en gehouden.
3. Het ketelwater wordt door enkele dagen extra spuien gezuiverd.

10 In de ochtend van 26 Juni j.l. werd voor het vertrek van de onderneming reeds een pH stijging van het ketelwater tot gemiddeld 6.8 geconstateerd. Op Kadipaten wordt warme imbibitie toegepast, welke goed vol doet. Er moet echter ernstig bezwaar worden aangetekend als warme imbibitie geschiedt ten koste van de kwaliteit van het ketelvoedingwater. En dit is helaas op Kadipaten het geval. Voor de warme imbibitie worden gebruikt een gedeelte der condenswater van de kookpannen en het condenswater van de dunsapvoorwarmer. Dit zijn condenswaters van goede kwaliteit en van hoge temperatuur en diensnederhalve uitsluitend te worden benut voor ketelvoedingwater in het belang van de brandstof-economie en van het behoud der ketels. Er moege op worden geattendeerd, dat de ketelbatterij een der kostbaarste installaties van de fabriek is, welke onze bijzondere aandacht eist voor een doelmatige en voorzichtige behandeling. Voor campagne 1964 dient het leidingennet der condenswaters en de aansluiting daarvan op voedingwatertanks en drukkak dusdanig te worden gewijzigd, dat de condenswaters van alle kookpannen dunsapvoorwarmers, Semi-Kestner en 1e verdamplichaam in de eerste plaats voor de ketelvoeding wordt gebruikt en een eventuele surplus daarvan + de overige condenswaters uitsluitend voor fabricaat en warme imbibitie.

KALIBAGOR

Door voldoende rietaanvoer is de maalsnelheid iets beter en de brandstofpositie iets gunstiger dan verleden jaar, overigens doen zich echter nog zeer ernstige moeilijkheden in het bedrijf voor, speciaal t.a.v. de molenwerking en van de achterfabriek (centrifuges). De beoogde verbetering der molenwerking door het in bedrijfstellen van een 3-rollen crusher i.p.v. de verwijderde beide cane-cutters is helaas niet in vervulling gegaan.

De werking van de 3-rollenchrusher is zeer onbevredigend en vraagt de bijzondere aandacht van de technische staf teneinde de tekortkomingen bij dit onderdeel de molenbatterij voor de volgende campagne zo veel mogelijk te elimineren.

Door de slechte voorbereiding van het riet (BWQ I slechts 42.6) zijn de molenresultaten met een verloren sap % vezel van 75 nog slechter dan in vorige campagne. (verloren sap % vezel 65.8) niettegenstaande de

de imbibitie % riet van 12.1 v.jaar tot 20.1 in deze campagne werd verhoogd. Het t/m 15/6 behaalde SWQ van slechts 87.9 is zeer teleurstellend en betekent i.v.m. een normale molenwerking een productiederving in de molenbatterij van ca. 4%.

Door een veel te grote hoeveelheid nietsuiker in circulatie was het fabricaat in grote moeilijkheden geraakt. De hoofdoorzaak hiervoor bleek te zijn, dat de melassevoordraaiers niet de vereiste capaciteit halen omdat volgens de F.C. gemiddeld 7 á 8 van de 19 beschikbare centrifuges wegens technische defecten buiten bedrijf zijn. Daardoor kan nietsuiker invoer en nietsuiker uitvoer niet in evenwicht worden gehouden met als gevolg volle stroopkisten, vol kookstation, volle koeltroggen en bandjir diksap. Aangesproken werd, dat onmiddellijk een extra ploeg ervaren tukangs met de lopende reparaties van b.g. centrifuges zal worden belast en er voor gezorgd wordt dat van de 19 centrifuges gem. 17 in bedrijf zijn. Van de ca. 5000 zakken melasse suiker ex O.J. 1962 werden ca 2300 z. omgewerkt. Aangezien de fabriek propvol is en ca. medio Juli a.s. afmaalt, is het verwerken van de rest der melasse suiker ex 1962 onmogelijk en zal moeite worden gedaan om deze plaatselijk te verkopen.

Winterrendement:

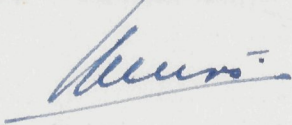
Over de periode vanaf begin camp. t/m 15 Juni j.l. werd een zeer teleurstellend winterrendement berekend van slechts 91.6 bij een onbekend verlies van 4.6%. Vermoedelijk is hierbij een mistaxatie in het spel aangezien op basis van een tussentaxatie per 25 Juni j.l. over de laatste 8 dagen een winterrendement van 99 en onb. verlies van 0.3 werd berekend en vanaf begin campagne t/m 25/6 j.l. van 97.4 resp. 2.5%.

Capaciteit voorwarmers.

Deze is met 480 m2 V.O. voldoende voor defecatie-werkwijze bij normale maalcapaciteit.

SURABAJA, 5 Juli 1963.

B.P.U. - P.P.M. GULA


(Ir. W.J.A. Meurs.)
Penasehat Ahli

VERSLAG OVER HET BEZOEK
AAN DE SUIKERFABRIEKEN
VAN DJAWA - BARAT

door: Ir. W.J.A. Meurs.-

-oOo-

VERSLAG OVER HET BEZOEK AAN DE SUIKERFABRIEKEN

VAN

D J A W A B A R A T

door:

Ir. W. J. A. Mours.

Na een verblijf van 5 dagen bij de Pusat te Djakarta werd vervolgens tesamen met Sdr. Moh. Saleh Nasution een bezoek gebracht aan alle suikerfabrieken van Djawa-Barat vanaf 11 t/n 19 Maart j.l.

Hierbij werd de volgende taakverdeling ingesteld:

Algemene aangelegenheden en aanplant met taxatie van het in campagne 1963 te verwachten product in Q kristal per Ha door Sdr. 2 Moh. Saleh Nasution, Basri, Lopian en de betrokken Penimpin of Chef Aanplant Fabrieksinstallaties en Fabriekaat aangelegenheden door Sdr. Hardjo-
zoekarto en ondergetekende tesamen met de betrokken fabrieksdienst-
chefs.

Na beëindiging der inspectie van aanplant en fabriek werd telkens een gemeenschappelijke bespreking over e.e.a. gehouden.

Kortheidshalve zullen de details van verschillende voorzieningen ter verbetering van de efficiency der bedrijven, speciaal ten behoeve van het fabricaat, niet in dit rapport worden opgenomen.

De in dit opzicht gewenste maatregelen werden in gezamenlijk overleg besproken en zullen successievelijk volgens de overeengekomen richtlijnen worden uitgevoerd.

In den vervolge worden slechts de meest dringende aangelegenheden behandeld ten behoeve van een voorspoedig verloop van campagne 1963 en ten behoeve van de vereiste bedrijfszekerheid der fabrieken in 1963 en volgende campagnes, en wel:

- 1) Positie van Technisch en Chemisch Personeel.
- 2) Het op tijd naalklaar krijgen der fabrieken met de hun thans ter beschikking staande middelen en tijdige voorziening van de fabricaat-benodigdheden.
- 3) Urgente voorzieningen om een redelijke bedrijfszekerheid der fabrieken in 1963 en volgende campagnes te waarborgen.
- 4) De zeer ernstige bijzondere moeilijkheden en ondraagbare schade, welke door de Djawa-Barat fabrieken in camp. 1962 werden geleden tengevolge van rietgebrek en van vuil riet.

Ad. I.

Technisch/Chemisch Fabriekspersoneel.

F a b r i e k	Techn. Personeel	Chemisch Personeel
Sindanglaut	te kort 1 x 2e. Mach.	te kort 1 x 1e. Chem.
Karangsuwung	te kort 1 x 2e. Mach.	te kort 1 x 1e. Chem.
Tersana Baru	voldoende	te kort 2 x 1e. Chem.
Gempol	te kort 1 x 2e. Mach.	te kort 2 x 1e. Chem.
Djatiwangi	te kort 2 x 2e. Mach.	te kort 1 x 1e. Chem.
Kadipaten	te kort 1 x 2e. Mach.	te kort 1 x 1e. Chem.
Totaal te kort:	6 Tweede Machinisten	8 Eerste Chemikers.

Uit bovenstaand overzicht blijkt helaas, dat de bezetting van Fabriekspersoneel zoals deze thans is, voor een behoorlijk beleid op Technisch en Fabricaatgebied in de a.s. campagne volstrekt onvoldoende is.

Ad. II.

Stand der Intercampagne werkzaamheden per medio
Maart 1962.

F a b r i e k	Kotels !% Klaar	Molens !% Klaar	Midden !fabriek !% Klaar	Achter !fabriek !% Klaar	Kracht !Centrale !% Klaar
Sindanglaut	90	100	100	95	100
Karangsuwung	90	100	80	80	90
Tersana Baru	90	80	70	70	80
Gempol	90	100	90	100	100
Djatiwangi	85	70	85	90	100
Kadipaten	90	90	100	100	100

Bovenstaande gegevens tonen aan, dat men over de gehele linie met de intercampagne werkzaamheden op zeer bevredigende wijze is opgeschoten.

Dit is een zeer te waarderen prestatie van de technische staf der fabrieken en hun medewerkers, aangezien vele door de fabrieken geplaatste bestellingen niet werden gerealiseerd en de ateliers overbelast zijn met veel en tijdrovend extra werk, dat vroeger door derden werd verricht, maar thans in eigen beheer moet worden geentamd.

Onder voorbehoud dat diverse vitale onderdelen welke bij hier te lande gevestigde machinefabrieken in bewerking zijn, op tijd worden afgeleverd, kan worden gezegd, dat alle Djawa-Barat fabrieken op tijd voor proefstomen gereed zullen komen.

Tijdens het bezoek aan de fabrieken werd bijzondere aandacht besteed aan de toestand waarin de ketels volgens keuringen van het V.T. verkeren.

Hieromtrent is het volgende te vermelden:

Sindanglaut.

Ketel No.	Bouwjaar	Opmerkingen
1	1921	1e. nat. keuring 1956. goedgekeurd tot 1975.
2	1920	i d e m
3	<u>1911</u>	<u>1962</u> proefplaat opgestuurd, <u>nog geen</u> <u>uitslag.</u>
4	<u>1912</u>	2e. keuring - goedgekeurd tot na camp. <u>1963.</u>
5	1924	1e. nat. keuring 1960. goedgekeurd tot 1976.
6	1930	nog geen 1e. nat. keuring.
7	1929	i d e m
8	1927	i d e m
		<u>urgent</u> spoedige aanschaf van 1 ketel van 500 V.O.

Karangsuwung.

Ketel No.	Bouwjaar	Opmerkingen.
1	1929	nog geen le. mat. keuring.
2	<u>1911</u>	le. mat. keuring 1955 goedgekeurd tot 1975.
3	<u>1917</u>	i d e n
4	<u>1906</u>	le. mat. keuring 1955 tot 1975 goedgekeurd voor gereduceerde druk van 4 ato.
5	1927	le. mat. keuring 1963 voor onbepaalde tijd goedgekeurd.
6	1926	i d e m
7	1926	nog geen le. mat. keuring.

Torsana Baru.

Ketel No.	Bouwjaar	Opmerkingen.
1	1928	nog geen le. mat. keuring.
2	<u>1913</u>	le. mat. keuring goedgekeurd tot 1977.
3	1929	nog geen le. mat. keuring.
4	1928	i d e m
5	1928	i d e m
6	1927	i d e m
7	<u>1920</u>	le. mat. keuring 1960. tot na campagne 1963 goedgekeurd, daarna 2e. mat. keuring.
8	1921	le. mat. keuring goedgekeurd tot 1976.
9	1921	i d e m
10	1923	le. mat. keuring - goedgekeurd tot 1977
11	1923	i d e m - goedgekeurd tot 1974
12	1924	i d e m - goedgekeurd tot 1969
13	1924	i d e m - goedgekeurd tot 1969
14	1924	le. mat. krg. 1960 - goedgekeurd tot 1975
15	1924	i d e m - goedgekeurd tot 1970
16	<u>1924</u>	i d e m - goedgekeurd tot <u>1963</u>

Urgent spoedige aanschaf van 2 ketels
à 500 V.O.

Genpol.

Ketel No.	Bouwjaar	Opmerkingen.
1	1918	1e. nat.keuring 1953 goedgekeurd tot 1968
2	1918	i d e n
3	1926	1e. nat.keuring 1961 goedgekeurd tot 1981
4	1920	1e. nat. keuring 1954 goedgekeurd tot 1964
5	1922	1e. nat.keuring 1956 goedgekeurd tot 1976
6	1927	1e. nat.keuring 1962 goedgekeurd voor onbepaalde tijd.
7.	1929	nog geen 1e. nat. keuring.

Urgent spoedige aanschaf van 1 ketel
à 500 V.O.

Djatiwangi.

Ketel No.	Bouwjaar	Opmerkingen.
1	1912	2e. nat.keuring goedgekeurd voor onbepaalde tijd.
2	1912	Oktober 1961 proefplaat opgestuurd voor 2e. nat.keuring, tot heden <u>nog</u> <u>geen uitslag.</u>
3	1912	2e. nat.keuring 1962 voor onbepaalde tijd goedgekeurd.
4	1908	2e. nat.keuring 1959 voor onbepaalde tijd goedgekeurd.
5	1906	2e. nat.keuring 1961 voor onbepaalde tijd goedgekeurd.
6	1903	2e. nat.keuring 1959 voor onbepaalde tijd goedgekeurd.
7	1914	Akte in bewaring bij V.T. Tjirebon.
8	1896	i d e n
9	1956	nog geen 1e. nat. keuring.

Urgent spoedige aanschaf van minstens
1 ketel à 500 V.O.

Kadipaten.

Ketel No.	Bouwjaar	Opmerkingen.
1	1935	nog geen le. mat. keuring.
2	1937	i d e m
3	1924	le. mat. keuring 1961 - goedgek. tot 1971
4	1924	le. mat. keuring 1960 - " tot 1980
5	1924	le. mat. keuring 1962 - " tot 1982
6	1928	nog geen le. mat. keuring.

In het algemeen werden de ondernemingen in een redelijke staat van zindelijkheid en ordelijkheid aangetroffen.

Op alle fabrieken heerst nijpend gebrek aan woonruimte voor de geploeyerden.

Ad. III.

De bedrijfszekerheid der Djawa-Barat suikerfabrieken.

Al zullen alle fabrieken dit jaar op tijd maalklaar kunnen komen dan laat hun bedrijfszekerheid voor campagne 1963 en navolgende campagnes helaas nog zeer veel te wensen over.

Speciaal t.a.v. de toestand waarin zich thans diverse ketelbatterijen, moleninstallaties en centrifugestations bevinden, moeten verontrustende risico's worden aanvaard.

Met uitzondering van Sindanglaut en Kadipaten beschikken de overige fabrieken niet meer over enige reserve aan deugdelijke crusher en molenrollen (slechts noodreserve rollen van te kleine afmetingen nog aanwezig) en aan dito carrier en andere soorten kettingen.

Alle fabrieken hebben ernstig gebrek aan spareparts voor dieselaggregaten, diesel-locs, voor diverse soorten voertuigen, aan kogellagers voor de centrifuges, aan gloeilampen van diverse afmetingen voor verlichting van fabriek en emplacement en banden voor diverse voertuigen.

Direct urgent zijn bovendien de volgende aanschaffingen voor:

Sindanglaut.

5000 vuurvaste parallel stenen voor ketel 4.
1000 st. ntr. brandhout (3000 st.ntr. reeds aanwezig) voor
proefstomen en begin campagne 1963.
2 molenrondsels (Barata).
1 zuigerstang crusher machine (Barata).
1 zuigerstang 1c.molen machine (Barata).
1 brandspuit (niet aanwezig).
2 jeeps, 3 jeeptrailers, 2 trucks, 1 pickup, 1 schoolbus,
2 tractoren.
2 koppelwoningen
1 melassebak van ca.1500 ton (in camp.1962 ca 800 ton
melasse weggegooid wegens
gobrek aan D.K.A.tankwagens)

Karangsuwang.

3000 st.ntr. brandhout voor proefstomen in begin camp.
(1700 st.m. aanwezig).
ca. 20 daklichten v. betere verlichting midden-en achterfabriek.
1 melassebak v. ca 1000 ton (in camp.'62 ca 250 ton me-
lasse weggegooid wegens go-
brek aan D.K.A.tankwagens).
2 Koppelwoningen.
1 jeep, 4 jeeptrailers, 1 truck, 1 schoolbus, 5 tractoren,
1 diesellocc en 50 rietlorries.

Tersana Baru.

5000 st.ntr.brandhout v. proefstomen en begin camp. 1963
(5000 st.ntr. aanwezig).
4000 st. tubepijpen voor in aanbouw zijnde 3c. verdampings-
set (v.camp.'64 in bedrijf).
20 st. roodkoperen centrifuge-binnengazen afm.20 x 42".
50. n. suikerzeefgaas (20 x 20 of 23 x 23).
2 jeeps, 1 truck, 2 motordraisines.
10000 houten dwarsliggers
2 Koppelwoningen.

Gempol.

- 260 ton residu v. locs (moeilijkheden met transport ex Djakarta).
- 25 vlampijpen v. ketels (ex Torsana Baru?).
- 200 ntr. drijfriemen 4" v. centrifuges.
- 40 st. roodkoperen centrifuge binnengazen afm. 36 x 18"
- 5 jeeps, 5 jeeptrailers, 3 trucks, 1 pickup, 2 motordraisines.
- 1000 zinkbladen v. herstel daken boven molenhuis, afpakruimte en suikergudang.
- 2 Koppelwoningen.

Djatiwangi.

- 1 electr. destilleertoestel v. Laboratorium.
- 100 st. tubopijpen voor verdamping en voorwarmers (geen reserve meer aanwezig).
- 20 ntr. suikerzeefgaas (20 x 20 of 23 x 23).
De aangevraagde manometers en thermometers voor kookpannen.
- 3 jeeps, 5 jeeptrailers, 2 trucks, 1 pickup, 1 schoolbus.
- 2 tractoren, 2 motordraisines.

Kadipaten.

- 2000 st. ntr. brandhout v. proefstoven en begin camp. 1963 (3000 st. m. aanwezig).
- 1 voedingrol v. crusher (Barata).
- 2 electromotoren á 7 PK v. inhibitiewaterpompen.
- 20 n. Kalkmelkzeefgaas (29 x 29).
- 25 n. suikerzeefgaas (20 x 20 of 23 x 23).
- 2 jeeps, 2 jeeptrailers, 1 truck, 1 pickup, 50 rietlorries.
- 4000 houten dwarsliggers.
- 2 Koppelwoningen.

Spiritusfabriek Palinanen.

- 1 Ketel van 150 m² V.O. of opstelling van op emplacement aanwezige oude ketel van 250 m² V.O. en 5 ato druk.
- Roodkoperen platen (ex gudang Torsana Baru) voor grote reparaties aan ruwketel en kolommen.
- 100 m. roodkoperen leidingen v. 4"
- 1000 zinkbladen v. herstel fabr. daken.
- 1 pickup.
- 2 Koppelwoningen.
- Pers. tekort: 1 Chemiker of S.T.M. - Chemist.
1 derde machinist.

Korthoudshalve moge overigens t.a.v. de algemeen noodzakelijke technische voorzieningen om de Djawa-Barat fabrieken in running condition te houden en hun bedrijfszekerheid en efficiency te waarborgen worden verwezen naar het terzake opgestelde 3-jarenplan.

FABRICAAT - BENODIGDHEDEN.

Chemicalien en glaswerk.

Bij juiste verdeling van de in de laboratoria nog aangetroffen voorraden zal het met uitzondering van buffertabletten en enkele chemicalien vermoedelijk mogelijk zijn nog net in de behoefte voor camp. 1963 te voorzien.

In het belang van een degelijke onmisbare fabricaatcontrole is verder uitstel van levering der door de fabrieken aangevraagde Lab. artikelen niet meer te verantwoorden.

Filterdoeken.

Bij tijdige levering der hier te lande geplaatste orders konen voldoende filterdoeken voor de a.s. campagne ter beschikking.

Gunizakken / Gunigaren.

Volgens begroting 1963 en rekening houdende met de per medio Maart j.l. nog aanwezige voorraden konen te kort aan:

Gunizakken.

Sindanglaut	ca.	65.000	zakken.
Karangsuwung	"	85.000	"
Tersana Baru	"	310.000	"
Gempol	"	110.000	"
Djatiwangi	"	110.000	"
Kadipaten	"	125.000	"

Totaal te kort voor campagne 1963 ca. 805.000 zakken.

Gunigaren.

Sindanglaut	ca.	1.500	Kg.
Karangsuwung	"	2.000	"
Tersana Baru	"	6.000	"
Gempol	"	3.000	"
Djatiwangi	"	3.000	"
Kadipaten	"	2.500	"

Totaal te kort voor campagne 1963 ca. 18.000 Kg.

Roodkoperen centrifugo-binnengazen.

te kort voor camp. 1963:

Torsana Baru.

Minstens 20 stuks 20 x 42" (zeer urgent!).

Gempol.

40 stuks 36 x 18" (zeer urgent!).

De overige fabrieken hebben niet voldoende reserve voor camp. 1963.

Z w a v e l.

Voldoende voorraad voor camp. 1963.

Kalksteen.

Het transport van kalksteen ex ontginning naar de fabrieken verliep tot nog toe veel te traag tengevolge van gebrek aan trucks en D.K.A.-wagons.

Door de Peninpins der fabrieken wordt alles in het werk gesteld om hierin verbetering te brengen.

Per medio Maart j.l. was de situatie als volgt:

	<u>Nodig v. '63</u> in tons	<u>Voorraad 15.3. '63</u> in tons	<u>Nog te kort</u> in tons
Sindanglaut	3000	600	2400
Karangsuwung	Krijgt fabr. kalk ex kalkoven Torsana Baru.		
Torsana Baru	1800	700	1100
Gempol	4200	100	4100
Djatiwangi	3700	1000	2700
Kadipaten	3200	1200	2000

Totaal nog te transporterem vanaf 15/3 tot begin camp. 12.300 ton

Indien het mogelijk is, dat Torsana Baru en Karangsuwung fabricatiekalk van dorden betreft, wordt voorgesteld om de kalkoven van Torsana Baru, welke tot nog toe Karangsuwung en de eigen fabriek met fabr. kalk verzorgde, dit jaar buiten bedrijf te stellen.

Hierdoor komt het transport van 1100 ton kalksteen naar Tersana Baru te vervallen en worden 110 ton cokes uitgespaard.

De op Tersana Baru nog voorradige 70 ton cokes komen dan ter beschikking voor Gempol en Sindanglaut.

C o k e s.

<u>Tersana Baru</u> (Karangsuwung)	<u>Nodig in tons</u>	<u>Voorraad in tons</u>	<u>Te kort i/tons</u>
Indien kalkoven in 1963 in bedrijf:	180	70	40
<u>G e m p o l</u>	470	410	60
Event. ex Tersana Baru			<hr/> 60
			Nihil.

<u>Sindanglaut</u>	<u>Nodig i/tons</u>	<u>Voorraad i/tons</u>	<u>Tekort i/tons.</u>
	250	215	35
Event. ex Tersana Baru			<hr/> 10
			25 tons

Suppletie ex in eigen beheer te fabriceren cokes briketten uit cokesgruis + melasse.

Een installatie voor het maken van b.g. briketten is in aanbouw en zal ca. medio April in bedrijf worden gesteld.

Urgent ca 100 ton cokesgruis ex voorraad te Tandjong Priok.

<u>Djatiwangi</u>	<u>Nodig i/tons</u>	<u>Voorraad i/tons</u>	<u>Tekort i/tons</u>
	270	280	surplus 10 t.
<u>Kadipaten</u>	270	270	net voldoende.

Ad. IV.

Moeilijkheden in camp. 1962 tengevolge van rietgebrek en binnen brengen van vuil riet.

Overzicht stopuren voor rietgebrek, maalcapaciteit, suikerwinning molens (S.W.Q), winterrendement, calorieverbruik en reinheid (R.Q) ruwsappen.

F a b r i e k s	Maalcap. incl. stopuren		Stopuren v. rietgo-brok.		S.W.Q molens	Winter-rondement		Kcal/Kg brix ruwsap.		
	Norm.	1962	1961	1962		1961	1962	1961	1962	
Sindanglaut	18000	10221	6.4	26.4	93.2	92.2	98.3	94.8	3796	3709
Karangsuwung	11000	7659	1.2	10.7	91.2	89.6	91.0	92.9	4535	4749
Tersana Baru	28000	18776	1.4	21.4+)	91.2	89.2	96.3	91.6	4282	5711
Gonpol	15000	9459	0.7	18.1	92.0	91.8	94.7	95.6	4127	4517
Djatiwangi	11000	9245	1.1	11.8	93.6	91.9	97.5	96.2	3954	5119
Kadipaten	14500	9553	0.8	15.8	93.4	91.3	99.5	98.3	4073	5724

+) Incl. 7.4% stopuren door onbezinkbaar dunsap tengevolge van zeer vuil riet.

F a b r i e k s	R.Q. ruwsap	% minder gemalen dan normaal.	% hoger brandstof verbruik i.v.m. 1961.
	1961	1962	
Sindanglaut	85.2	80.2	39 %
Karangsuwung	85.8	77.6	43 %
Tersana Baru	83.4	80.4	33 %
Gonpol	84.8	80.1	37 %
Djatiwangi	86.1	79.1	16 %
Kadipaten	84.4	78.9	35 %
Gemiddeld :	85.-	79.4	34 %

Bovenstaande cijfers geven aanleiding tot de volgende opmerkingen:

1. Bij alle Djawa-Barat fabrieken was de kwaliteit van het ruwsap in 1962 aanzienlijk slechter als in 1961, gem. Rd 79.4 t.o.v. 85.- in 1961. Deze inferieure kwaliteit der ruwsappen werd nog bijzonder geaccentueerd door zwevende klei en modder deeltjes afkomstig van vaak zeer vuil riet. De sappen worden hierdoor onhandelbaar en onbezinkbaar met als gevolg ernstige bedrijfstromingen (langzaam malen) en stopuren voor bandjir dunsap aan de lopende band.

Hierbij valt aan gevoelige extra chemische en mechanische verliezen in het fabricaat niet te ontkomen. Dit komt tot uiting in de algemeen teleurstellende winstrendementen.

2. De normale maalcapaciteit der fabrieken werd in camp. 1962 gemiddeld met liefst 34% verminderd. Deze funeste capaciteitsvermindering is vrijwel uitsluitend toe te schrijven aan de gevolgen van rietgebrek en het binnenbrengen van vuil riet, o.c.o. door gebrek aan snijvolk, transportmoeilijkheden en door slordig werk der rietsnijders.

Bij een dergelijk onvoldoende en onregelmatige voeding der molenbatterijen zoals in camp. 1962 het geval was, is geen behoorlijke molenwerking en dientengevolge geen redelijke suikerwinning in het molenstation te bereiken. De onbevredigende S.W.Q. cijfers tonen dit duidelijk aan.

Tegen de door deze minusfactoren "van buitenaf" (rietgebrek en vuil riet) aan de bedrijven toegevoegde zeer ernstige moeilijkheden zijn door de Technici en Chonici geen maatregelen of akalans van noemenswaardig effect toe te passen.

De door b.g. factoren in de fabriek veroorzaakte hogere productievermindering in campagne 1962 in vergelijking met 1961 is te stellen op gemiddeld ca 4% en het hoogst voor Tersana Baru ca 7%.

3. Hoogst ernstige gevolgen had het ver beneden capaciteit malen op de brandstofpositie der fabrieken.

Duizenden stapel ntr. brandhout moesten worden gesuppleerd om de bedrijven op gang te kunnen houden. Hiernede waren extra-uitgaven van vele miljoenen rupiahs gemoeid.

Bovendien veroorzaakte het veelvuldig stoken met brandhout zware extra-vernieuwingen aan vuurhaarden en vuurvaste bekledingen der ketels. Dit was bijzonder ernstig bij de ketelbatterij van Tersana Baru. Volgens mededeling van de 1e. machinist van Tersana Baru moesten na camp. 1962 ca 40% van alle vuurhaarden worden vernieuwd en grote reparaties aan de vuurvaste bekledingen der ketels worden uitgevoerd, waarvoor aan materiaalkosten (ca 30 ton gietijzer, 10.000 vuurvaste parallel stenen en 12 ton v.v. cement) een bedrag moest worden besteed van Rp. 5.200.000,--

4. Teneinde een inzicht te geven in de orde van grootte der door b.g. moeilijkheden in camp. 1962 veroorzaakte verliezen (in vergelijk met camp. 1961) werd voor Tersana Baru de volgende globale schade-berekening opgemaakt:

Uitgaven aan materialen voor extra reparaties aan vuurhaarden en vuurvaste bekleding der ketelbatterij	Rp. 5.200.000,-
Uitgaven voor suppletiebrandstof (brandhout, residu, overjarige ampas)	" 4.400.000,-
Verlies van normaal overgehouden ca 20.000 Q ampas (ongerekend op brandhoutwaarde)	" 1.000.000,-
7 % productievermindering in fabriek ca 8000 Q kristal ter waarde van	" 1.400.000,-
Extra lonen i.v.m. 33 % verlengde camp.duur	" 12.000.000,-

Totaal berekend verlies	Rp. 24.000.000,- =====

Hierbij komt dan nog de moeilijk te taxeren maar zeker ook aanzienlijke productievermindering in de aanplant door het vernemen van reeds afgestorven riet t.g.n. de verlengde campagneduur.

R E S U M E.

Resumerend kan naar aanleiding van het bezoek aan de suikerfabrieken van Djawa-Barat van 11 t/m 19 Maart j.l. het volgende worden vermeld:

Alle fabrieken zullen met de hun thans ter beschikking staande middelen op tijd maakbaar kunnen komen onder conditie, dat verschillende vitale onderdelen, welke bij machinefabrieken hier te lande in bewerking zijn, tijdig worden afgeleverd. Ernstige moeilijkheden t.a.v. het kalksteentransport moeten nog voor begin der campagne worden overwonnen. Vanaf medio Maart j.l. moeten nog ca 12.000 ton kalksteen van de ontginning naar de diverse fabrieken worden vervoerd. Door de fabricatie van cokesbriketten uit cokesgruis en nclassé zal getracht worden voor de a.s. campagne de nog ontbrekende brandstof voor de kalkovens ter beschikking te krijgen.

Bijzondere aandacht wordt gevraagd, dat op tijd voldoende gunzakken en gunigaren ter beschikking zijn.

Van een redelijke bedrijfszekerheid der fabrieken kan pas sprake zijn indien in de in dit rapport genoemde urgente benodigdheden voor campagne 1963 wordt voorzien en het voor alle fabrieken opgestelde technische en technologische 3-jarenplan wordt gerealiseerd, in eerste instantie t.a.v. de ketel- en nolen batterijen.

Aangezien het op enkele fabrieken tijdens het proefstomen voor begin der afgelopen campagne is voorgekomen dat tengevolge van te geringe materiaaldikte door het vacuüm deksels van kookpannen, dampleidingen en valwaterpijpen in elkaar werden gezogen, wordt bijzondere aandacht gevraagd door de gebruikelijke en noodzakelijke proefboringen van alle hiervoor in aanmerking komende apparaten en leidingen.

De bezetting van Technisch en Chemisch fabriekspersoneel, zoals deze thans is, is volstrekt onvoldoende voor de uitvoering van een behoorlijk fabrieksbeleid in de a.s. campagne. Er heerst n.l. een tekort van 16 tweede machinisten en van 8 eerste chemikers.

De in menig opzicht wel zeer teleurstellende bedrijfsresultaten der fabrieken in camp. 1962 is vrijwel uitsluitend het gevolg van onvoldoende en onregelmatige rictaanvoer en van het binnenbrengen van vuil riet.

Hiertegen kunnen door de Technische en Chemische staf geen maatregelen van noemenswaardig effect worden toegepast.

Een desbetreffende schadeberekening voor Tersana Baru toont aan, dat deze fabriek dientengevolge in camp. 1962 een extra-verlies in de fabriek heeft geleden van ca. Rp. 24.000.000,-

Gezien de aanzienlijke productie-derving en de zeer hoge financiële verliezen, welke in de afgelopen campagne door rietegebrek en vuil riet aan de fabrieken werd toegevoegd, is het wel zeer noodzakelijk, dat tegen deze euvels voor de a.s. campagne afdoende maatregelen worden getroffen.

De eerste vereiste zal zijn, dat de arbeidscondities van werkers in de suikercultuur minstens gelijk zijn aan die, welke in de onringende andere cultuurs worden toegokend.

Een redelijke extra-premie (b.v. Rp.1,-- per Q riet) voor het binnenbrengen van behoorlijk schoon riet wordt ten zoeerste aanbevolen en is m.i. alleszins te verantwoorden.

SURABAJA, 23 Maart 1963.

Mours
Ir. W. J. A. Mours.
Penaschat Ahli
B.P.U.- P.P.N. Pusat.